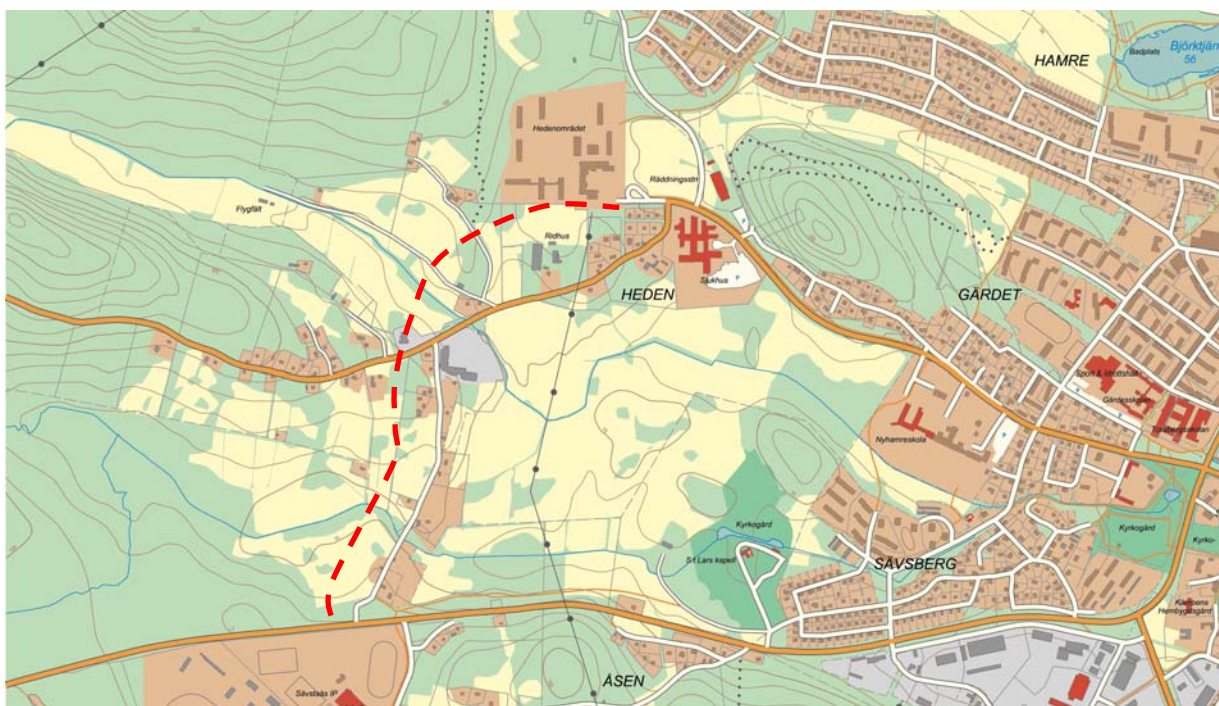

Detaljplan för vägförbindelsen ”Sjukhuslänken” mellan Edsbyvägen och Lasarettsvägen i Bollnäs tätort, Bollnäs kommun, Gävleborgs län.

PLAN- OCH GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Upprättad av K-Konsult i Gävle i samarbete med
Samhällsbyggnadskontoret i Bollnäs kommun i augusti 2002.

Lars Selinder
K-Konsult

Göran Göransson
Bollnäs kommun

Detaljplanen
- antogs av kommunfullmäktige 2002-11-25, § 135
- beslutet vann laga kraft 2003-10-02
- genomförandetid t o m 2013-10-02

Handlingar

- Program med bilaga Landskapsanalys.
- Grundkarta.
- Fastighetsförteckning.
- Plankarta/illustration med bestämmelser.
- Plan- och genomförandebeskrivning.
- Samrådsredogörelse, del 1 och 2.
- Utredning vägprofil.
- Utställningsutlåtande

Planens syfte och huvuddrag

Vägförbindelsen ”Sjukhuslänken” skall utgöra en tvärförbindelse mellan Edsbyvägen och Lasarettsvägen för i första hand resenärer från väster. Resmål är Hedenområdet och Sjukhusområdet. Tvärförbindelsen är också viktig för utryckningsfordon och linjebustrafik.

I dagsläget måste resenärer åka in till centrum och därefter västerut, en omväg på ca 2,5 km.

Syftet är att den nya vägen skall bli en gen förbindelse med relativt hög standard och med en hastighet av 70 km/h.

Via mindre vägar – Hedåsvägen och Hedenvägen kan man även idag färdas gent men dessa vägar håller mycket låg standard och går nära inpå bebyggelse med direktutfarter och andra störningar och är därmed helt olämpliga att bygga ut. Även den befintliga miljön längs dessa vägar är av stort bevarandeintresse.

Av programarbetet framgår att ett omfattande utredningsarbete legat till grund för ställningstagande betr. vägens geografiska läge och hänsyn till landskapsbild, samt den genhet som eftersträvas.

Plandata

Planområdet utgör det markområde som erfordras för vägens byggande och underhåll – vilket i huvudsak omfattar det s.k. vägområdet. Området har varierande bredd p.g.a. slänter vid skärningar resp. bankning vid anslutning till angränsande mark. I vägområdet ingår även mark för busshållplatser och väganslutningar.

Viss mark som bör säkerställas för angränsande funktioner som underfart för ridning, anslutning av gång- och cykelvägar mm har medtagits i planområdet.

I nära anslutning till planområdet har illustrerats vissa åtgärder som till följd av ökad trafik och ändrade anslutningar skall ingå i projektet. Detta gäller bullerdämpande åtgärder längs Lasarettsvägen öster om planområdet samt ny anslutningsväg och parkering inom Ridhusområdet.

Arealen för planområdet omfattar totalt ca 6,5 ha.

Markägarförhållanden

Mark inom planområdet och angränsande mark som berörs ägs av Bollnäs kommun och privata fastighetsägare, vilket framgår av fastighetsförteckningen.

Tidigare ställningstaganden

I fördjupad översiktsplan över Bollnäs tätort (95 09 18) omnämns "Sjukhuslänken" som en angelägen huvudgata att utföra. Markområdet är i planen markerat som utredningsområde.

För området gäller "område av riksintresse" för turism och friluftsliv längs Ljusnans dalgång.

Norr om Edsbyvägen berörs en tidigare upprättad "strukturplan" för industrimark (Sävstaås industriområde) som sträcker sig västerut till Bollnäs avfallsanläggning. Anslutning till detta område finns markerad i planförslaget.

Anslutningen till Edsbyvägen berör vägområde inom detaljplan för Sävstaås idrottsområde.

Därutöver finns inga detaljplaner inom området eller som angränsar planområdet.

F.ö. kan nämnas att vägprojektet finns medtaget i gällande länstransportplan (LTP) för investering i allmänna vägar. Se vidare genomförandebeskrivningen.

Bebyggelse/natur

Den industrifastighet (Heden 1:94) som är belägen norr om Eriknäsbovägen och som är lågt belägen inom en äldre grustäkt föreslås lösas in och rivas.

Den gamla grusgropen fylls igen och området föreslås planteras med träd och återställas som naturmark.

I södra delen direkt öster om anslutningen mot Edsbyvägen har inlagts ett naturområde för att säkerställa den vegetation som utgör en viss avgränsning mot närliggande gångväg och bebyggelse och även hindrar vidare utfart mot vägen.

Ca 100 m väster om den nya cirkulationsplatsen vid Heden leder Sjukhuslänken in mot "förtätad stadsmiljö" vilket ger behov av rumsavgränsande allé - liknande trädplantering. Trädplantering bör i första hand ske söder om vägen mot ridklubbens ägor. Trädplanteringen föreslås försätta öster om cirkulationsplatsen fram till plangränsen.

Gator och trafik

Befintliga förhållanden

Nuvarande vägförbindelse längs Hedåsvägen – Hedenvägen är smal med bebyggelse i mindre grupper nära inpå vägen. Trädgårdar, staket, hästhagar och trädvegetation ger intryck av äldre "byväg". Standarden är så låg att genomfartstrafik är olämplig.

Lasarettsvägen och Edsbyvägen håller god trafikteknisk standard.

Trafikprognos

Den prognos som utfördes år –95 visar att behovet av Sjukhuslänken är stort och kommer att ge en påtaglig avlastning av Lasarettsvägen/Edsbyvägen in mot centrum.

Av prognosen framgår att nya vägen beräknas få 3 100 f/ÅMD år 2005, och därefter öka till 5 000 f/ÅMD år 2020. (ÅMD = årsmedeldygn)

Vägstandard

Den nya vägen dimensioneras för 70 km/h. Vägens bredd blir 8 m varav körbana 7,5 m och vägrenar om 0,25 m.

För trafikanter från väster kommer Sjukhuslänken att upplevas som en landsväg fram till Hedenområdet där en övergång sker mellan ”land och stad”. För att förstärka denna övergång som medför hastighetsnedsättning till 50 km/h har inlagts en cirkulationsplats. Från denna sker även anslutning till ridskolans område och till Heden (Bollnäs Näringslivs Center).

Kollektivtrafik

Linje 100 som går mellan Edsbyn och Söderhamn kommer att trafikera den nya vägen. Busshållplatser har inlagts i vägområdet vid anslutningarna till Edsbyvägen, Eriknäsbovägen och vid Hedenområdet.

Parkering

I anslutning till Lasarettsvägen och Hedenområdet finns en befintlig parkering om ca 60 platser. Den nya väganslutningen berör denna parkering, varför en förflyttning föreslås mot söder till samma antal platser.

Inom Ridhusområdet har illustrerats en ny parkering om ca 50 platser. Denna parkering skall ingå i projektet då den ersätter motsvarande parkeringsområde i nuvarande anslutning till Hedenvägen.

Väganslutningar

Hedåsvägens nuvarande anslutning till Edsbyvägen slopas och kopplas istället samman med den nya vägen mot väster.

På Edsbyvägen ordnas avkörningsfil för svängande trafik in mot Sjukhuslänken samt delad körbana fram till nästa anslutning till Sävstaås idrottsområde mm. Detta ligger utanför planområdet men har medräknats i projektet.

I norr ansluts Hedåsvägen till Hedenvägen som via ny utbyggnad mot väster ansluts till Sjukhuslänken. Hedåsvägen kan därmed stängas för genomfartstrafik och kommer enbart att betjäna boende i området.

Ca 150 m norr om Edsbyvägen förbereds en anslutning mot Sävstaås framtida industriområde.

Eriknäsbovägen ansluts till Sjukhuslänken i nuvarande läge.

Ca 300 m längre norrut sker en anslutning av vägen till flygfältet mot väster.

Sjukhuslänken får därmed 5 st 3-vägs korsningar mellan Edsbyvägen och cirkulationsplatsen vid Hedenområdet.

Därutöver ansluts en separat fastighet (Heden 1:32) i södra delen av planområdet samt 4 fastigheter via en gemensam väg i norra delen.

Vissa erforderliga anslutningar till jordbruksmark o.dyl. redovisas i samband med detaljprojektering av vägen.

På plankartan framgår att Hedenvägen kommer att stängas av för trafik förbi ridskolans anläggning. Detta sker genom anläggande av två vändplaner som avslutning från väster resp. öster. För delen mellan vändplanerna blir endast gång- och cykeltrafik tillåten förbi ridanläggningen.

Till Ridhusområdet anordnas ny anslutning från cirkulationsplatsen i norr och ny vägförbindelse inom området öster om byggnaderna. Detta har illustrerats på plankartan och skall ingå i projektet.

Gång- och cykeltrafik

Via Hedåsvägen – Hedenvägen erhålls en gång- och cykelväg som blir relativt fri från biltrafik. I söder finns som tidigare kopplingen till GC-tunneln under Edsbyvägen till Sävstaås idrottsområde. Även anslutningen till busshållplats vid Sjukhuslänken kommer inom rimligt gångavstånd.

Den del av Eriknäsbovägen som slopas mellan Sjukhuslänken och Hedåsvägen kan nyttjas för gång- och cykeltrafik med anslutning till den nya busshållplatsen.

För att möjliggöra bilfri passage till båda sidor av Sjukhuslänken har inlagts en gång och cykeltunnel norr om anslutningen av Eriknäsbovägen. Här finns en f d grusgrop som ger goda förutsättningar för utförande av en GC-tunnel. Studien visar att lutningsförhållandena från väster kan bli något kraftigare än gällande riktlinjer 6 %.

Med hänsyn till trafiksäkerheten föreslås ändå att GC-tunnel utföres.

I anslutning till Lasarettsvägen öster om planområdet finns en gång- och cykelväg med förbindelse till Hedenvägen. Via denna och vidare längs Hedenvägen/Hedåsvägen kommer därmed att finnas en sammanhållen GC-väg mellan Heden och Säversta. Se vidare illustration på plankartan.

Ridning

För att tillgodose ridskolans behov av att kunna rida ut mot Bollebergsområdet har en port med fri höjd om ca 3 m och bredd om ca 5 m medtagits i norra delen av planområdet. Denna förbindelse kan även nyttjas av Hälsingeleden efter en viss ändring av sträckningen.

Skotertrafik

I Bäckravinen ca 200 m norr om Eriknäsbovägen föreslås att vägtrumman utformas så att genomfart för skoterfordon medges.

Utfartsförbud

Förbud mot körbar utfart har inlagts vid Hedenområdet på båda sidor om vägen samt längre västerut för att kunna stänga bef. mindre vägar. Ersättningsvägar illustreras på plankartan och exakt läge får lösas i samband med detaljprojektering.

För vissa befintliga vägar föreslås dock att gångpassage (ex vis Flygfältsvägen och ägoväg norr därom) anordnas och beaktas vid detaljprojekteringen.

I anslutningen mot Eriknäsbovägen och nya vägen har förbud mot körbar utfart inlagts mot närliggande fastigheter.

Konsekvenser

Naturmiljö

Enligt fördjupad översiktsplan för Bollnäs tätort berör planen inga naturvårdsområden av läns- eller lokalt intresse.

Geologi

Skogs- och höjdpartierna inom planområdet utgörs huvudsakligen av normalblockig finkornig morän. Avsnittet närmast Edsbyvägen består av sand. I de låglänta partierna förekommer lera och silt på sandig morän.

Vegetation

Inga sällsynta biotoper eller arter berörs. Planområdet går genom småbruten jordbruksmark med enstaka rester av gamla jordbrukslandskapets element. En del av åkrarna har gammal och sparsamt brukad grässvål men inga ovanliga växtarter.

Det finns en grov gammal hamlad björk (med flera grova stammar utgående från ca 2 m's nivå) söder om Eriknäsbovägen i kanten av vägområdet.

Djurliv

Ingen utredning finns över djurlivet inom planområdet, men enligt uppgift från kommunen och naturskyddsföreningen berörs inga hotade arter.

Ingen förekomst av fisk är känd i de vattendrag som passerar.

Grundvatten

Planområdet berör inga skyddsområden för vattentäkter. Två bäckar passerar. Inga våtmarksområden berörs. Av Länsstyrelsen upprättade "Allmänna synpunkter på projekten" skall beaktas i tillämpliga delar.

Sammanfattning – naturmiljö

På vissa ställen kommer vägen nära eller tangerar mindre skogsdungar varför dikning längs vägen kan medföra ändrade förutsättningar för berörd vegetation. Där vägen går rakt igenom en skogsdunge ex.vis. söder om Eriknäsbovägen sker en mera påtaglig förändring av växtlighet och naturmiljö.

Friluftsliv

Huvuddelen av planområdet ligger inom Ljusnans dalgång – ett område av riksintresse för turism och friluftsliv.

I nära anslutning till planområdet ligger Bollnäs ridskola, Hedenområdet, Bollnäs sjukhus, Sävstaås idrottsområde vilka är verksamheter som genererar ett stort antal trafikanter.

Dessutom medför närheten till centrala Bollnäs att området nyttjas av det rörliga friluftslivet. Även Hälsingeleden går genom området.

Den nya vägen skapar en barriär mellan tätorten och landskapet västerut. Detta bedöms dock ha måttligt värde för det rörliga friluftslivet.

För att underlätta för ridsporten har en port medtagits nordväst om ridhuset. Denna port kan ev. även komma att betjäna Hälsingeleden.

Gång- och cykeltrafiken som nyttjar Hedåsvägen – Hedenvägen kommer att få avsevärda förbättringar.

Kulturmiljö

Bebyggelsen i nära anslutning till området är en blandning av nyare och äldre byggnader. Vägsträckningen berör en mindre industribyggnad norr om Eriknäsbovägen (belägen inom en f.d. grustäkt) som därmed kommer att inlösas och rivas.

Inga kulturhistoriskt intressanta byggnader berörs, dock utgör det öppna odlingslandskapet med dess bebyggelse en i sig bevaransvärd miljö

I norr berörs ett odlingsröse (på det avsnitt där vägen korsar Hälsingeleden).

Inom skogsdungen söder om Eriknäsbovägen (inom fastigheten 24:1) finns enligt uppgift lämningar av äldre boplatser. En arkeologisk inventering bör utföras innan vägsträckningen projekteras.

Landskapsbild

På ett avsnitt närmast Edsbyvägen är höjdskillnaden stor och vägen kommer att ligga på en uppfylld bank upp till ca 4 m.

I fortsättningen norrut kan vägen läggas på en låg bank nära befintlig markyta. Strax söder om Eriknäsbovägen går vägen in i en skärning (ca 1,7 m) och direkt norr om Eriknäsbovägen går vägen över en f.d. grusgrop som avses fyllas igen.

Se f.ö. bilaga Landskapsanalys.

Boendemiljö – buller

Riksdagen har definierat riktvärden för boendemiljö samt för vård- och undervisningslokaler.

Följande riktvärden för trafikbuller bör normalt inte överskridas vid bostadsbebyggelse samt vård- och undervisningslokaler i samband med nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur:

- 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus (vid fasad)
- 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus
- 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid
- 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad

De beräkningar som redovisas grundar sig på en trafikmängd av ca 3 500 fordon per dygn, och den tunga trafiken antas uppgå till 9 %.

Trafik längs nuvarande Hedåsvägen uppgår till ca 400 fordon per dygn.

De maximalnivåer som beräknats inomhus förutsätter att husfasaden dämpar ca 25 dB(A).

De ekvivalenta bullernivåer som anges har beräknats vid resp. husfasad (exkl. bullerreflex).

Gräns för frivältsvärdet 55 dB(A) som markerats på plankartan har beroende på bland annat vägbanans placering i förhållande till markytan beräknats variera mellan 25 och 80 m från vägmitt.

Följande bullernivåer har beräknats av Vägverket Konsult i Gävle vid de byggnader som ligger närmast.

Fastighet	Sekt.	Avstånd vägmitt	Ekvivalent nivå frifält dB(A)	Maximal nivå inomhus dB(A)	Anm.
Heden 1:32	0/440	58	52	38	70 km/h
Heden 4:11	0/610	49	53	42	70 km/h
Heden 24:1	0/720	55	50	39	70 km/h
Heden 4:113	0/780	57	54	41	70 km/h
Heden 1:58	1/400	35	61	48	70 km/h
Heden 1:58	1/460	25	57	49	50 km/h
Heden 1:58	1/550	14	61	54	50 km/h
Heden 12:1	1/650	34	52	43	50 km/h

Målsättningen med bullerskyddsåtgärderna är att begränsa ljudnivån utomhus och i linje ovan fönster till ekvivalentnivån 55 dB(A) mätt som frifältsvärde.

Närliggande kontors- och undervisningsbyggnader inom Hedenområdet (f.d. Hälsinge sjukhus) bedöms ha en husfasad (fasadtegel) med hög bullerreducerande förmåga. Troligen kommer dock någon form av fönsteråtgärder komma att krävas för att sänka innenivåerna till ekvivalentnivån 35 dB(A) för kontorslokaler och 30 dB(A) för undervisningslokaler.

Genom ökad trafikmängd kommer bullerskydd att aktualiseras för 4 villafastigheter belägna österut längs Lasarettsvägen på ett avstånd av ca 30-40 m från vägmitt. Fastigheterna som ligger utanför planområdet erfordrar bullerskyddande åtgärder i form av ex.vis. vall/bullerplank vilket ingår i vägprojektet och illustreras på plankartan. Utformning föreslås lösas i samråd med fastighetsägarna i samband med detaljprojektering.

Luftföroreningar

Inga uppställda gränsvärden eller miljökvalitetsnormer kommer att överskridas.

Den nya vägsträckningen har beräknats totalt sett medföra minskat trafikarbete och därmed minskade avgasutsläpp. Minskningen beror på den omfördelning av trafik som direkt berörs av en utbyggnad och som får en kortare vägsträcka mellan målpunkterna.

En tidigare överslagsmässig beräkning visade på en minskning med ca 40 %.

Övrig boendemiljö

Den nya vägsträckningen medför olägenheter för vissa av de boende i närområdet. Detta gäller både intrång på tomtmark och förändringar av närmiljön. För bebyggelsen längs Hedåsvägen och Hedenvägen sker en förbättring tack vare överflyttning av trafik till den nya vägen.

Störningar

Av ovan beskrivna konsekvenser med beräkningar framgår att bullerstörningar uppträder för befintliga fastigheter inom Hedenområdet samt för vissa villafastigheter vid Lasarettsvägen öster om planområdet.

För övriga fastigheter ligger beräknade riktvärden under godtagbara gränsvärden, varför inga åtgärder har medtagits i planbestämmelserna.

Om det vid detaljprojektering av arbetshandlingar för vägens byggande framkommer att visst bullerskydd ändå kan bli erforderligt skall sådant utformas i samråd med berörd fastighetsägare.

Genomförandebeskrivning

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planarbetet pågår utifrån en pressad tidplan där ett antagande i kommunen beräknas ske i slutet av november 2002.

Sjukhuslänken finns i nu gällande länstransportplan (LTP) med ett genomförande under 2005-2007. En ny länstransportplan för perioden 2004-2015 skall antas under 2003. I den kommande samrådsprocessen kommer Bollnäs och Ovanåkers kommuner att framhålla Sjukhuslänkens viktiga regionala samhällsfunktion för södra Hälsingland.

Genomförandetid

Genomförandetiden anges till max 10 år eftersom ny länstransportplan innebär viss osäkerhet.

Ansvarsfördelning – huvudmannaskap

Huvudman för planens genomförande är kommunen. Huvudman för projektering och byggande av vägen är inte beslutat i dagsläget utan får klarläggas i kommande diskussioner med Vägverket.

Vägverkets väghållningsområde går omedelbart väster om Hedåsvägen och fortsätter sedan norrut i princip i Hedåsvägens förlängning.

Dialog pågår mellan kommunen och Vägverket om kostnadsfördelning och väghållaransvar för Sjukhuslänken. Diskuterad princip är ett delat väghållarskap där Vägverket svarar för delen Edsbyvägen/RV 50 – Eriknäsbovägen. Kommunen svarar då för resternade del, mellan Eriknäsbovägen – Lasarettsvägen samt alla lokalgator och gång- och cykelvägar. Det bör noteras att kommunen svarar för dessa lokalgator även idag.

Exploateringssamverkan

Avsikten är att hela planen ska genomföras i ett sammantaget byggnadsobjekt med en fördelning av kostnaderna mellan Vägverket och kommunen. En överenskommelse om projektledning, kostnadsfördelning mm får ske vid vidare samtal.

Fastighetsrättsliga frågor

Marklösen kommer med detaljplanen som grund att genomföras av kommunen. Följande fastigheter berörs av gatumarken och kan delvis komma att lösas in:

- Heden 1:94	- Heden 1:58
- Heden 1:4	- Säversta 5:23
- Heden 21:1	- Bro 1:89
- Heden 21:2	- Samf. vägmark för Hedens by
- Heden 24:1	

Ekonomiska frågor

Investeringen för den del av Sjukhuslänken som ligger inom Vägverkets väghållningsområde ingår i nu gällande länstransportplan, och förutsätter att resterande del bekostas av

kommunen. Den nya länstransportplanen kan innebära annan fördelning av investeringskostnaderna.

Projektet har kostnadsberäknats till totalt ca 18 milj kronor inklusive markinlösen. Kostnad fördelas varav 2/3 eller ca 12 milj kronor inom Vägverkets ansvarsområde och ca 1/3 eller ca 6 milj inom kommunens ansvarsområde.

Tekniska frågor

Som stöd för planarbetet har en utredningsprofil för vägen upprättats och ingår i planhandlingarna.

För den del av den planerade vägen som ligger inom Vägverkets väghållningsområde kommer Vägverket att göra en enkel arbetsplan med stöd av detaljplanen.